

Mentorji: Jurij Kobe, Rok Žnidaršič, Paul Robinson, Karin Rožman

Pripravili: Jurij Kobe, Rok Žnidaršič, Paul Robinson, Karin Rožman

Delavnica Radovljica 2011 / Workshop Radovljica 2011

Organizacija

UL Fakulteta za arhitekturo, Občina Radovljica.

Kraj, datum

Radovljica; junij - september 2011, predstavitev: november 2012.

Sodelujoči

Študenti: Damjana Kenda, Samo Mikec, Patricija Sabol, Urška Suhadolnik, Simona Ožvald, Bea Avguštin, Katarina Čakš, Jan Kalšek, Andreja Žumer, Jan Drobnič, Marko Fišič, Alja Košir, Miha Lovšin, Lucija Penko, Matic Bizjak, Tjaša Jerič, Larisa Kazić, Andraž Keršič.

Tema delavnice

"...Naš cilj je dati javnim prostorom obliko na tak način, da bo lokalna skupnost ta prostor sprejela za svojega, se čutila osebno odgovornega zanj, tako da bo vsak član te skupnosti na svoj način prispeval k okolju, da bo vzpostavil s tem okoljem osebno odnos in se z njim identificiral..." [Herman Hertzberger: *Lessons for Students in Architecture*; 010 Publishers, Rotterdam, 2005]

Ta citat bi lahko predstavljal željo in startno osnovo raziskave in predlaganih rešitev štirih različnih območij radovljiške občine. Študentske delavnice sicer vedno predstavljajo nekakšen širok pristop, ki vključuje tako raziskovalni kot tudi pedagoško-študijski proces v obravnavi nekega prostora. Rezultat je običajno vedno osnova, ki omogoča širšo podstat podrobnejšim razmišljanjem in usmeritvam v konkretnem pristopu k odločitvam o bodočnosti projekta.

V primeru naše delavnice gre za poizkuse različnih vstopanj v te prostore: po eni strani skozi raziskave njihovih širših zaledij ter po drugi skozi poizkuse različnih prostorskih interpretacij, predlogov in posegov.

Seveda vsak pristop k nečemu obstoječemu, zgrajenemu, posebej v primeru grajenega in naseljenega prostora, odpira vprašanje o načinu in tipu posegov: naj gre za revitalizacijo ali radikalnejši predlog.

Tako imenovani filološki, torej spoštljiv pristop predvsem zapolnjuje vrzeli. V tem primeru programska zapolnitev predvsem vrzeli v prostoru dopušča nekoliko manj različnih variantnih možnosti. Radikalnejši pristopi zlasti v širših skupnostih zahtevajo bistveno več dogovarjanj in usklajevanj, programsko pa so lahko prožnejši in puščajo več odprtih možnosti.

In končno, kot rečeno že zgoraj: rezultat naših razmišljanj naj pokaže predvsem polje, kjer, informirani kolikor smo v tem času lahko, vidimo, da bi se lahko gibale razprave v procesu konkretnjšega odločanja o prostoru.

Teme obravnav:

- **A** Območje od odcepa z avtoceste pri Lescah proti Bledu, mimo hipodroma, odcep za Šobčev bajer, odcep za Golf, do "blejskega" mostu čez Savo.
- **B** Širše Begunje: prostorska navezava industrijske cone (Elan, Seaway, Pipistrel...) z obstoječim naseljem.

- **C** Središča Begunj, ureditev: Vizije razvoja Domačije Avsenik (kulturni dom, glasbena šola, domom upokojencev, ho(s)tel...
- **D** Navezava (centra) Begunj na območje gradu, Drago, Krtino... tudi s krajinskega vidika ureditev okolice Begunj-dolina.

A Območje od odcepa z avtoceste pri Lescah proti Bledu, mimo hipodroma, odcep za Šobčev bajer, odcep za Golf, do "blejskega" mostu čez Savo (Damjana Kenda, Samo Mikec, Patricija Sabol, Urška Suhadolnik, Simona Ožvald).

Vzdrževalno bazo bi se prestavilo na drugo lokacijo v smeri Bleda. Na njenem sedanjem mestu se postavi športni center s košarkaškim, teniškim, odbojkarskim ter otroškim igriščem. Izkoristili bi tudi stranske poti v širši okolici ter iz njih uredili rekreativne poti, ki bi bile namenjene kolesarjenju, teku ter hoji. Te bi uredili tako, da bi bil dostop do njih manj problematičen, saj sedaj vse te poti izhajajo iz najbolj prometnih cest.

S pogledom želimo povezati Savo Dolinko in cesto. Območje med cesto in reko je sedaj zaraščeno, toda če se prostor odpre, se iz ceste vidi pogled na Savo Dolinko. Poti bi bile speljane iz Lesca proti Bledu ter do drugih organiziranih dejavnosti, kot so športni center, hipodrom, golf, hotel Mivka in kamp Šobec.

Poti ob reki so ustvarjene na podlagi topografije, ki jo je ustvarilo rečno delovanje in so zaradi položnega terena in nevarnosti poplav na tem območju primernejše manjše začasne intervencije (manjša igrišča in rekviziti, primerna za športnike, turiste, otroke ter pešce), medtem ko je območje proti golf igrišču primerno za večjo športno dejavnost s kompleksom igrišč in spremljevalnim programom.

B Širše Begunje: prostorska navezava industrijske cone (Elan, Seaway, Pipistrel...) z obstoječim naseljem (Bea Avguštin, Katarina Čakš, Jan Kalšek, Andreja Žumer).

Namesto načrtovanja obvoznice okoli obstoječih naselij smo se lotili iskanja rešitve, ki bi v eni potezi rešila problem prometnega dostopa do Begunj. Obvoznice namreč pogosto ne omogočajo svobodnega razvoja vasi, prekinejo zeleni obod okoli naselij in potekajo preko kmetijskih površin. Pri načrtovanju nove ceste smo sledili že obstoječim cestam in kolovozom.

V okviru podatkov, ki smo jih dobili na krajevni skupnosti, smo razmišljali o razvojnih možnostih na območju kompleksa tovarne Elan, pri čemer nas je zanimalo vključevanje kompleksa v naravni, fizični in socialni prostor, obcestna linija ter oblikovanje vstopa v vas in optimalne prostorske možnosti za širitev programa podjetja, ki svoje dejavnosti naj ne bi želelo seliti v tujino ali na kakšno drugo lokacijo v Sloveniji.

Alpski letalski center Lesce se kljub svojem pomenu na lokalnem in državnem nivoju še danes sooča s pomanjkljivo infrastrukturo ter pomanjkanjem prostora. Predlagamo zgostitev zazidave na že pozidanem območju, v liniji pristajalne steze in avtoceste, in s tem preprečitev nenadzorovane širitve pozidave v vse smeri. Problematiko izgleda hangarjev in poenotenja izgleda letališča rešujemo z veliko s streho, v kateri je etaža z upravnimi prostori

in šolo letalstva. Streha ima tako funkcionalen kot simbolni in oblikovni pomen. V funkcionalnem smislu se z umestitvijo etaže v konstrukcijo strehe pridobi velika površina za številne nujno potrebne dejavnosti letališča, upravne prostore podjetij, ki tukaj delujejo, letalsko šolo, predavalnice in kavarno; V simbolnem smislu postane streha razpoznaven element v prostoru, ki s svojo longitudinalnostjo opozarja na letališko dejavnost.

C Središča Begunj, ureditev: Vizije razvoja Domačije Avsenik, kulturni dom, glasbena šola z domom upokojencev, ho(s)tel... (Jan Drobnič, Marko Fišič, Alja Košir, Miha Lovšin, Lucija Penko).

Novi programi so nanizani pravokotno na os naselja, saj s tem obogatijo doživljanje poti skozi vas. Na začetku naselja ob novem križišču, se vzporedno z osjo naselja uredi trgovina s prostori za lokalne obrtnike, opremljeno z zadostnim številom parkirnih mest, ki se lahko uporabljajo tudi za obiskovalce Begunj. Z novo ureditvijo med Avsenikovo domačijo ter gasilskim domom se poudari novonastalo vaško središče. Potrebne programe, ki bogatijo vas, se namesti v dva večja volumna, ki skupaj s pokrito površino definirata robove trga, ki kot glavno prostorsko os vzame fasado Avsenikove domačije. Odpre in uredi se tudi park pred dvorcem, baročnemu parku pa se doda program v obliki slaščičarne in oranžerije.

Gasilski dom se arhitekturno obnovi, nad njim pa se postavi dolga, lahka streha, ki določi rob trga in uokvirja pogled na grad in pokrajino zadaj. Trg se dodatno definira s kulturnim domom in hotelom. Njuna volumenska zasnova izhaja iz razpršene podeželske gradnje, ki prevladuje v okolici, hkrati pa s svojim masivnejšim volumnom poudarjata pomembnost programa. Kulturni dom je še dodatno izpostavljen s previsom čez trg ter svojo pravokotno lego nanj. V njem so poleg kulturne dvorane še prostori za glasbena šola, društva ter krajevno skupnost.

D Navezava (centra) Begunj na območje gradu, Drago, Krtino... tudi s krajinskega vidika, ureditev okolice Begunj - dolina (Matic Bizjak, Tjaša Jerič, Larisa Kazić, Andraž Keršič).

V nalogi smo se ukvarjali z navezavo centra Begunj na območje gradu Kamen in doline Drage, z ureditvijo tematskih poti, umestitvijo kulturne dediščine v turistično ponudbo, ureditvijo smučišča s kampom ter pokopališča v Begunjah. Da dolina Drage postane krajinski park, smo cesto zaprli za promet in omogočili le dostop z javnim prevozom (električni minibus).

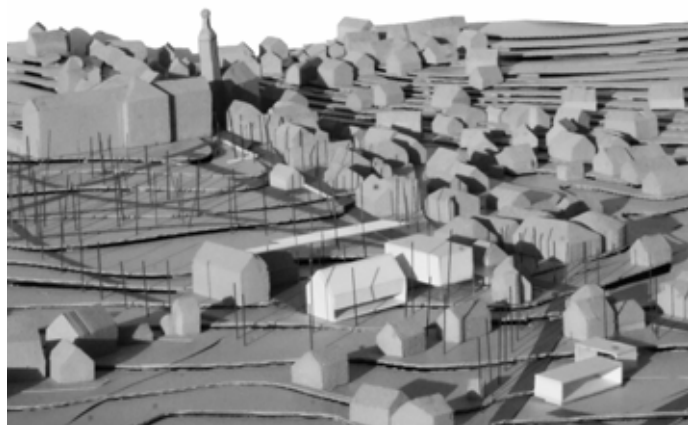
Z adaptacijo gradu in minimalnim posegom v zgodovinsko dediščino smo želeli dopolniti kulturni in turistični program gradu, organizirati pot skozi grad, odstraniti neuspešno sanacijo in izboljšati izkustveno veduto gradu Kamen. Parkirišče z informacijsko točko smo predvideli nekoliko nižje, ob cesti, ki pelje proti dolini Drage.

V razvojnem načrtu Begunj je tudi izgradnja novega pokopališča, zanj je že bila predvidena lokacija, ki se nam zaradi neposredne bližine mestnega in turističnega jedra, stanovanjskih objektov in morebitnih vodnih virov ne zdi primerna. Pokopališče smo tako prestavili na novo, mirnejšo lokacijo, na obrobje vasi.

Zasnovali smo pokopališče v krajini, bolj podobno parku, prostor stika narave in človeka. Nova lokacija ob gozdnem robu

(Zgoša) in reki od koder se odpirajo lepi pogledi, je odmaknjena od stanovanjskih objektov. Zemljišče je kmetijsko (slabše kvalitete) in v nasprotju z predvideno lokacijo omogoča širitev pokopališča v primeru, da bodo potrebe po tem.

Vsak del naloge je bil predstavljen v katalogu ter modelu 1:2000 in 1:500.

Slika 1: Center Begunj.

Slika 2: Vstop v Begunje.

Slika 3: Dostop h gradu Kamen.

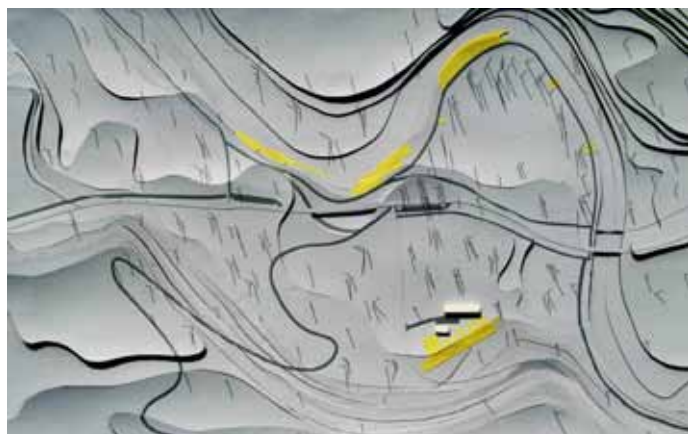
Slika 4: Območje ceste Lesce - Bled.

Slika 5: Predlog pokopališča v območju Doline.

Slika 6: Območje Letališča Lesce.

Slika 7: Območje ceste Lesce - Bled.

Slika 8: Območje ceste lesce - Bled.